

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Avstrija in Italija — v slučaju vojske.

Tudi sedanjih debat v državni zbornici se udeležujejo poslanci „Slovanske zveze“ z veliko pridnostjo. Omenili smo že govore dr. Zitnika, dr. Ploja in drugih. Predvčerajšnjim in včeraj pa sta zbudila v zbornici veliko pozornost Biankini in Pogačnik, ki sta se podrobno bavila z armado in mornarico.

Iz govora Biankinijevega navajamo tu nekaj dejstev, katera so zbudila pozornost cele zbornice. Govornik si predstavlja slučaj, da bi prišlo do vojske med Italijo in Avstrijo, ter vprašuje, kako bi bile z Avstrijo v tem slučaju? Naglašal je sledeča dejstva:

Italija je res naša zaveznica in član trozveze. A kdo danes še veruje v to zvezo? Vsi že vemo, da bomo prejali slej bojevali ljuto vojsko z Italijo, in sicer zlasti na Jadranskem morju. Že pri zadnji debati o stanju avstrijske mornarice so zlasti z ozirom na to izjavili ministri, da bodi njih prvi namen, popolniti avstrijsko mornarico. Italijansko parobrodno društvo „Navigazione generale italiana“ oborožuje svoje ladje s topovi, in sto parnikov te družbe se da porabiti v slučaju vojske v križarice. Ali se je že kdaj kaj takega zgodilo v Avstriji?

Strekovnjak se je izrazil, da bi morala Avstrija znatno pomnožiti svojo vojno mornarico, ako hoče braniti svoje obrežje in neče izgubiti vsot, ki jih je porabila v ta namen. Že admiral Tegetthoff je rekel, da rabi Avstrija nujno 15 velikih vojnih ladij. Če se zgrade tri nove bojne ladje, jih bomo imeli devet, a od teh imajo tri obrežne čuvajke samo tretjino one velikosti, kakor bojne ladje drugih držav. Ladje „Tegetthoff“, „Stefanija“ in „Rudolf“ so v tako slabem stanju, da bi bile v slučaju vojske v pogubo celemu brodogradu.

Še slabše so pa križarice. Vse države so uvedle načelo, da mora biti število križaric še enkrat toliko, kakor število bojnih ladij. Mi imamo devet bojnih ladij in le osem oklopnih križaric, Italija pa ima 34 križaric. Od naših je osem nedostatnih glede hitrosti, oklopa in oboroženja. Mi moramo

resno misliti na izpopolnitev svojega brodogradu.

Govornik našteva stroške, ki jih proračunavajo strokovnjaki. Treba bi bilo 260 milijonov kron. Če razdelimo to vsoto na šest let, pride na leto 43 milijonov. K temu pride 30 milijonov stalnega mornariškega proračuna, tako da bi imeli prihodnja leta stalnega letnega izdatka za mornarico 73 milijonov kron. To je sama na sebi jako visoka vsota, a je še majhna v primeri z vsotami, ki jih žrtvujejo za brodogradne druge države, zlasti Amerika in Anglija. V teh državah velja načelo, da se manj žrtvuje molohu militarizma, a zato porabi več za brodogradnjo. Anglija daje na leto več nego trikrat toliko za brodogradnjo, kakor Avstrija za brodogradnjo in za vojsko skupaj. Rusija je izdala prošlo leto za brodogradnjo tri milijarde, Anglija je dala 886 milijonov, Francija 302, Nemčija 265, Združene države 465, Italija 120 milijonov.

Sledeč italijanskem zgledu moramo poskrbeti tudi za transportno brodogradnjo, pri čemer moramo misliti tudi na trgovsko brodogradnjo. Te trgovske ladje bi v slučaju vojske oborožili s topovi in bi mogle dobro služiti kot pomožne križarice.

Skrbeti je pa treba tudi za obrambo obrežja. Dalmacija je v tem oziru silno zanemarjena, dasi bi moral vendar vsakdo, bodisi še tako površno poučen v strateških znanostih, izpredvideti njen važni položaj in veliko vrednost za Avstrijo. S tako zaničnostjo so se deslej avstrijski državniki ozirali na Dalmacijo, da tako silno važna dežela, ki ima toliko obrežje in toliko pristanov ob Adriji, še danes nima niti železnice zvezana z drugimi avstrijskimi deželami.

Ta železnična zveza je še bolj nujna, kakor povečanje mornarice, kajti v kak položaj bi prišla Avstrija v slučaju vojske, če bi Italija izkrcavala svojo armado na naši strani Adrije, Avstrija pa niti v svojo lastno deželo ne bi mogla poslati vojaštva?

Slednjič je pa govornik „Slovanske zveze“ v imenu Slovencev in Hrvatov očital vladi, da nikakor ne zastopa pravega avstrijskega patriotizma, ko prezira oni živelj, ki je najvažnejša opora tej državi na jugu. S tem, da vlada

ovira razvoj Slovencev in Hrvatov in podpira Italijanstvo, si vzgaja sama onega sovražnika, ki jo bo napadel. Zato zahteva govornik, da avstrijska vlada začne svojo lastno brambo s tem, da okrepi slovensko in hrvaško prebivalstvo, na katero se bo morala opirati v potrebi!

Državni zbor.

Dunaj, 23. febr.

Vojaški novinci.

Danes sta govorila še glavna govornika Pogačnik (za) in Schuhmeier (proti). Poslanec Pogačnik, ki kot rezervni častnik dobro pozna razmere, je ostro grajal razvado, da se mnogi častniki navzlic ukazom ne nauče polkovnega jezika. V slučaju vojske, more neznanje jezika, ki ga govori moštvo, imeti zle posledice. Omenjal je slučaje glede vojaške prostosti in izrazil željo, da se čimprej uveljavi novi načrt kazenskega zakona za vojake. Govor objavimo po zapisniku.

Soc. dem. Schuhmeier je govoril vobče proti militarizmu. Nato je zbornica glasovala o predlogu dr. Tschana, naj se glasovanje o vojaških novincih odgodi. — Češki radikalec Choc zahteva glasovanje po imenih. Za Chocov predlog vstane le 49 poslancev. Vsenemci kriče, češ, da jih je vstalo 50, torej zadostno število. Predsednik grof Vetter odgovori: Kar sem rekel, to sem rekel! Nov krik in nemir — Predlog dr. Tschana je zbornica odklonila. Za predlog so glasovali Vsenemci, Italijani, soc. demokratje, Rusini in češki radikanci. Poslanec Schuhmeier je predlagal, naj se vojaški nabori odgode do trenutka, ko bodo tudi Ogri dovolili vojaške novince. Pernerstorfer zahteva glasovanje po imenih. Vstane le 41 poslancev in zbornica z veliko večino odkloni predlog Schuhmeierjev. Nato je zbornica z 222 glasovi proti 39 odobrila načrt zakona v drugem in tretjem branju. Proti so glasovali Vsenemci, nekateri Italijani, soc. demokratje, češki radikanci in Mladočehi.

Obrtni zakon.

Vlada je predložila načrt novele k obrtnemu zakonu. S tem načrtom razne stranke niso zadovoljne. Danes se je pričela splošna razprava. Oglašeni so nad 40 govornikov. Prvi je govoril dunajski liberalni poslanec Wra bet z proti načrtu. Ob 3. uri je predsednik pretrgal sejo, ker pozneje zborujejo razni odseki. Proračunski odsek ima danes ob 5. uri prvo sejo. Vlada je hotela, da se takoj prične nadrobna razprava, toda češki poslanci zahtevajo tudi v odseku splošno razpravo. Če pojde gladko, morda odsek do velike noči dovrši svoje delo.

Imunitetni odsek.

Kakor je znano, je poslanec grof Sternberg minoli teden z roko, ne s palico, udaril po glavi ces. svetnika Penižka, poročevalca „Narodnih Listov“. Penižek je vložil tožbo in sodišče v Jožefovem, 8. okraj na Dunaju, zahteva od zbornice, da se naj Sternberg izroči. Grof Sternberg je pismeno prosil imunitetni odsek, naj ga zaslisi. To prošnjo stane danes v odseku zagovarjala Voelkl in dr. Patta i. Večina odseka pa je sklenila, da se Sternberg ne izroči sodu, to naj stori sodnik. Za referenta je bil izvoljen češki radikalec Choc. Ta utegne predlagati, da se Sternberg ne izroči sodu, ker je zadeva povsem politična. A čujejo se glasovi, da bode večina sklenila, naj se grof Sternberg izroči sodišču.

Imunitetni odsek je bil že minoli teden sklenil z večino glasov, da se vsenemški poslanec Hauck izroči sodišču zaradi znane članka proti sv. R. Telesu. Poročevalec je bil vsenemški poslanec Hofer, ki je predlagal, naj se Hauck ne izroči. Ta predlog so zagovarjali tudi soc. demokrat Rieger, češki radikalec Choc in član nemške ljudske stranke dr. Löcker. Za izrečitev so govorili razni poslanci, med njimi tudi nemški liberalec dr. Funke in gor. avstrijski poslanec dr. Schlegel, ne pa, kakor je poročala „Tagespost“, baron Schwegel, ki niti član ni imunitetnega odseka.

Ker je večina v odseku sklenila, da se Hauck izroči sodišču zaradi motenja vere, je Hofer odložil referat in bil za referenta izvoljen dr. Hirsch, ki je danes v odseku priporočal zadnji sklep, kateri je obveljal.

Avstrijski Lloyd.

Razni listi so poročali, da namerava vlada upravo „Avstrijskega Lloydja“ premestiti iz Trsta na Dunaj, ker menda v tržaški upravi tega za našo državo veljavnega podjetja ni vse v najlepšem redu. Danes je italijanski poslanec vitez Searamanza s tovariši vložil interpelacijo na trgovskega ministra. Interpelacija naglašava, da mora sedež uprave ostati v Trstu. Za posredovanje prometa z industrijskimi krogi in osrednjo vlado so itak na Dunaju poseben odbor in razne agenture. Ako se uprava Lloydja premesti na Dunaj, bi se razmere ne izboljšale, le tržaško mesto bi imelo škodo.

Državno sodišče.

Danes je zbornica volila 12 članov v drž. sodišče. Izvoljeni so: Flor. Blas, dr. Balasits, dr. Kokoschinegg, dr. Podlewski, dr. Popelka, dr. Porzer, dr. Reissig, dr. Skarda, dr. Jos. vit. Tonkli, dr. Wacker-nell, dr. Weitlof, dr. Ballinger.

LISTEK.

Gledališko pismo.

Velečislani gospod urednik!

Ne razumem Vas, čemu se vtikate v kritiko pred- in zakulisnih zadev slovenskega — ali ljubljanskega (sic!) gledališča. To absolutno ni Vaša stvar! — Zaprite predale svojega lista vsem svojim gledališkim poročevalcem ter opustite vsako, v prvi vrsti opravičeno kritiko!

Ali pa tudi veste 1. kdo ima pravico kritikovati in kaj, dalje 2. kakšna mora ali sme biti kritika.

Ad 1. Vam povem jaz, da sme kritikovati gledališče v Ljubljani, katero je, kakor veste — namenjeno le izvoljenemu delu ljudstva, samo oni, ki je v milosti pri tej stranki, odnosno pri gled. intendanci, drugače se takoj začuje votli zakulisni grom. — Ad 2. mora biti prava kritika, ne kakor

ste v svoji najivnosti morda do danes mislili — objektivna, ampak vedno le subjektivna.

Uvažujte to! — Če Vam ta stvar ugaja, ona ne, če se kaka igra dobro igra ali ne, to Vam naj ne pride v poštev.

Hvalite vse vprek; hvalite intendanco, ki jej ni para na svetu; hvalite igralce, ki so najboljši, kar jih je zemlja rodila, hvalite pa tudi občinstvo, ki hrepeni po najvišji umetnosti.

Talija slovenska! Dvigni ponosno svojo glavo, ti si prva med prvimi. Kaj so proti tebi Dunaj, Berlin, Pariz, London in njihovi odri. Prave Tespijeve gare!

Saj se tudi res vprizarjajo pri nas dramske predstave svetovne slave.

Kaj boste vi, dramatik zastareli, Shakespeare, Ibsen, Sardou, Schiller in enaki pritlikavci. — Vi ne „vlečete“, vi spadate med staro šaro.

Mi imamo briljantne, prave umetnosti

bliščeče se igre, s katerimi se lahko ponasamo pred celim svetom, in ki zaslužijo, da se predstavljajo ne le na slovenskem gledališkem odru, ampak celo tam v Krakovu, „na gmajni, na šrangi“ i. t. d.

Tudi nimate, g. urednik, niti trohice pojma, kaj je pravi umetnik in kaj je prava, pristna komika. — O dunajskem Girardiju niste ničesar čuli; tudi ni treba. — Mi v Ljubljani smo naprej. Kako vzneseno, kako nad vse lepo se čujejo raz slovenski oder pristno-komični krakovski „vici“: foknu, lumara-kute, kime, orka-fiks, fiksaleluja, in nešteto drugih. — O Molière, tu se glej!

To je poetični vzlet, dikcija neprekošana! Kaj bi bila predstava brez takih komičnih prizorov brez takih „mokrocvetičih rožic“ slov. gled. Parnasa.

Če igralec ne zna svoje vloge in zapušno obrača svoje poglede tja doli v tisto neobhodno potrebno kolibico za šepetalca, recite, da igra premišljeno ter s pravo vervo,

če pretirava do skrajnosti, recite, da se lahko prišteva prvim umetnikom, če je neokreten, recite da napreduje, in če naposled na odru celo pade, recite, da je iz dobre šole in da so imenitne njegove geste.

Še glede nečesa Vas moram odločno karati. — Drznete se obsojati, ker nedavno neki gost ni dobil niti skromnega venca. — Kje pa to stoji, da naj ga tudi dobi? — Zapomnite si: cvetlične darove naj dobiva le kaka igralka, ki pa mora biti predvsem pri-kupljive zunanosti. Takim se naj dajo venci in šopki, a v to imajo zopet neoporečno prvo pravico nekateri gospodje od gledališča iz samo njim znanih osebnih razlogov.

Gospod urednik! Če Vam to ne zadošča, potem — ob priliki zopet kaj.

Statnominis umbra.

Poštni pomočni uradniki.

Sinoči so poslanci Pacher in tovariši vložili nujni predlog glede zakonite uredbe plač in pokojnin za poštne pomočne uradnike. Govorili so Pacher, Berger, Voelkl, dr. Ellenbogen, Prohazka in Noske. Zbornica je soglasno odobrila nujnost predloga, ki je bil izročen proračunskemu odseku.

§ 14.

Včeraj in danes je koncem seje posl. Schönerer vprašal, kedar pridejo v davčnem in justičnem odseku na vrsto na podlagi § 14 izdane naredbe. Odgovora ni dobil ne včeraj, ne danes. Schönerer je zapretel, da hoče v vsaki seji ponavljati svoje vprašanje.

Avstrija — Ogrska.

Sinoči je dr. pl. Derschatta predlagal, naj se izvoli odsek 48 članov, ki naj se posvetuje in zbornici predlaga, kaj naj stori Avstrija za slučaj, da Ogrri dobe samostojne carinske ozemlje. — Obveljal je Derschattov predlog, da pride to vprašanje drugi teden v zbornici na dnevni red.

Po naši sodbi je ta predlog — gola demonstracija. Danes vsaj to vprašanje ni še pereče. Umestno in potrebno je sicer, da avstrijski krogi pazljivo zasledujejo razvoj razmer na Ogrskem. Skala sicer drvi navzdol, a mogoče in verjetno je, da se še ustavi. Kje, to pokaže bližnja bodočnost. In tedaj ima avstrijski parlament morda povod, da govori resno besedo. Baron Gautsch je tudi izjavil, da hoče to vprašanje, ako in kedar bo treba, rešiti le v sporazumu z avstrijskim parlamentom. Torej je v sedanjem stadiju ogrske parlamentarne krize le potrata časa, ako zbornica razpravlja o tem vprašanju brez realne podlage le v okviru hipoteze.

Poljaki in Prusija.

V pruski zbornici je minister Rheinbalden odgovarjal poljskim poslancem, naj ne tožijo o zatiranju poljske narodnosti v Prusiji, ker njihovi sorojaki v Galiciji zatirajo Rusine. Danes je v poljskem klubu avstrijske zbornice posl. dr. Petelenz ugovarjal, da se pruski minister vtika v avstrijske razmere.

Načelnik grof Dzieduszycki je odgovoril, da mu je min. predsednik že včeraj sporočil, da je minister za vnane posle grof Goluchowski takej storil odločne korake proti govoru pruskega ministra.

Rusko-japonska vojska.

Vprašanje o miru

Je najbrže zopet enkrat padlo v vodo. Sedaj prihajajo dementi od vseh strani. Iz Peterburga odločno zagotavljajo, da ne mislijo na mir, da pripravljajo Kuropatkin že odločilno akcijo. Tudi Japonska bi ne prevzela takih mirovnih pogojev. Na vsak način mora predlog za mir priti od Rusije. Predlog, da se Rusija umakne do Harbina, ne velja, ker bi Rusija s tem le pridobila; kajti ozemlje, ki bi v tem slučaju ostalo Rusiji, bi znašalo dve tretjini Mandžurije.

Kakor vidimo torej, z mirom še ni nič. A neki vzrok pa mora biti, da je ta vest prišla med svet. Že včeraj smo opozarjali, da je to morda le borzni maneuver; danes pa čitamo sledeči brzojavki:

Tokio, 23. februarja. Uradno se naznanja, da bo Japonska sedaj najela novo t. j. četrto notranje posojilo v znesku 100 milijonov jenov z 9% kurzom. Posojilo se obrestuje s 6% in se vrne v 7 letih.

Berolin, 22. februarja. V diplomatskih krogih najodločnejše naglašajo, da so vse vesti o miru, ki so izšle iz Londona, le borzni maneuver pariških in londonskih židovskih bankirjev.

Ne bomo preiskavali, koliko sta ti brzojavki v zvezi z vestmi o miru, povdarjamo le, da so se enake podobne, za Japonce ugodne vesti, vedno širile prej, predno je šla Japonska nanovo prosit na posodo. Bomo videli, kaj nam prinese bodočnost.

Nova velika bitka.

London, 22. februarja. „Daily Mail“ poroča iz japonskega glavnega stana. Tu pričakujejo, da se v najbližnjih dneh razvije velika in morda odločilna bitka. Rusi so utrdili vse svoje pozicije ob celi fronti. Na severnih bregovih Tjumenja so zgradili Rusi mogočne utrdbe, ki so naperjene proti japonskemu napadu na Vladivostok. Mraz je pojenjal, nastalo je toplejše vreme, vendar tajati se še ni pričelo.

Peterburg, 22. februarja. Tu se širijo vesti, da se je na mandžurijskem bojišču pričela velika bitka in to v centru in ruskem desnem krilu. Levo rusko krilo doslej ni stopilo v ofenzivo. Podrobnih poročil še ni.

London, 22. februarja. O veliki bitki v Mandžuriji, katere začetek je bil sporočen v Pariz, v London do večera ni došlo nobenih direktnih poročil.

Berolin, 23. februarja. „Lokalan-zeiger“ poroča iz Peterburga: Po Peterburgu krožijo vesti, da je močna japonska kolona prodrla za ruski hrbet. Sedaj se bje velika bitka ob železnici pred Mukdenom. Desno rusko krilo je baje v resni nevarnosti.

V Mandžuriji.

Tokio, 22. febr. Od mandžurijske armade se poroča, da Rusi neprenehoma obstreljujejo posamezne dele japonskih pozicij. V zadnjem času so postavili Rusi mnogo težkih topov v Čičjatunu, 2 milj zahodno od Fanšana. Patrulje obeh armad so v ponedeljek po noči trčile skupaj zahodno od Šaopao, nakar se je razvil oster boj.

London, 23. febr. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Ruska glavna sila je še na desnem Sahovem bregu. Rusi še vedno delajo močne utrdbe ob tej reki. Kuropatkin je na poti med Kezanskem, središčem napadalne črte in Haukazajem. Baje je bolan na očesih, kar je povzročil mraz. Izgubil je časno tudi vid enega očesa.

Peterburg, 22. febr. Iz Mukdena se poroča: Japonci močno utrjujejo črto od Sandepua do Sidiatuna ter ozemlje zahodno od Sandepua. Vse vasi so zvezane med seboj po zasedenih potih. Vse kaže, da je Sandepu le naprej potisnjena pozicija, med tem ko se glavna črta japonskih baterij razteza južno od Sandepua. Stabi Ojame, Kurokija in Okua se nahajajo v Ljaojanu, ki so ga Japonci močno utrdili. Od Nogijeve armade se nahaja v Ljaojanu 9. divizija ter en del prve divizije. Japonci so v mrazu 23. grozno trpeli. Njihove bolnišnice so prenapolnjene z bolniki, ki imajo zmrzle ude. Vojakom snemajo našitke s številko polka, da s tem preprečijo, da bi Rusi spoznali, kateri polk imajo pred seboj, ako koga vjamejo. V tajnem povelju generala Okua se glasi: „Kljub vsem naporom in težavam sovražnika nismo mogli poraziti. Najtežji boj se prične šele sedaj. Vsi varmadi morajo vedeti, da je sklep miru še daleč.“

Hunhuži.

Peterburg, 27. febr. „Novo Vreme“ poroča iz Harbina 21. t. mes.: 50 vrst jugozahodno od Bodune se je pokazalo 4000 z japonskimi puškami oboroženih Hunhužov, nekdanji kitajski vojaki pod poveljstvom Hutulina, ki se je pridružil Japoncem, da se maščuje nad krščanskimi Kitajci vsled umora svojega sina. Hunhuži, v katerih sredi je tudi 20 Japoncev, imajo seboj tudi dva japonska poljska topova.

Japonci se bodo umaknili?

Peterburg, 23. febr. Današnji ruski listi priobčjujejo z bojišča poročila, ki ne soglašajo medseboj. Razširjene so govorice, da se bodo Japonci spomlad umaknili na Korejo. Z sedaj baje odvažajo oblegovalne topove in vojne potrebščine od Šaha. Drugi listi pa poročajo, da namoravajo Japonci napad na levo rusko krilo.

General Miščenko.

Peterburg, 22. febr. „Rusj“ poroča, da bo general Miščenko, ki upa, da se bo v 14 dneh lahko že vrnil k fronti, imenovan za kornega poveljnika.

Ruski generali.

Pariz, 22. febr. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga, da se je Kuropatkin v nekem poročilu na carja pritežil zaradi vstajške propagande med armado, ki jo širijo rezervisti in zdravniki. Kuropatkin zahteva, naj se mu pošlje izbranih čet. Vojni minister je carju predlagal, da se naj Kuropatkin odpokliče. Vojni svet je baje to že sklenil (?), kakor poročajo angleški listi. Naslednik Kuropatkinov bo general Glodotov. Vojni minister je tudi zahteval odpoklicanje generala Bilderlinga, ker je v njegovi armadi največ anarhistov in vstašev. — Tudi Linevič baje postopa premalo odlečno.

Bodočnost Port Arturja.

Hamburg, 22. februarja. „Hamburger Nachrichten“ posnemajo po japonskem listu „Nippon“ sledečo vest: „Port Artur je sam po sebi kot luka za Japonsko popolnoma brez vrednosti. Vendar pa, da bi ne mogel služiti drugim velevlastim kot luka, svetuje list, naj se vohod v luku popolnoma zadela in luka uniči.“ Očividno je, da se Japonci vendar ne čutijo tako močne, da bi mogli Port Artur obdržati v svojih rokah.

Ruske ladje v Port Arturju.

London, 23. febr. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da so Japonci dvignili v portarturski luki pet manjših ladij. Posrečilo se jim je, da so zopet zmogljive za plovbo.

Vladivostok.

London, 23. febr. Vladivostoško brodovje je pred kratkim zapustilo luk, a se je hitro zopet vrnilo, ko je zagledalo japonsko brodovje, ki blokira luk.

Tretje brodovje.

Frederikshaven, 23. februarja. Tretje rusko brodovje je sinoči odplulo v zahodni smeri.

Novo japonsko brodovje.

Tokio, 23. februarja. Japonci upajo v teku enega leta zgraditi novo brodovje rušilcev torpedovk. Ladje bodo imele 380 ton, hitrost 29 vozlov in bodo navadno oborožene. Deset torpedovk, ki so že narejene, bode sedaj nastopilo službo.

Kitajska nevtralnost.

Peterburg, 22. februarja. Dopisnik „Rusi“ poroča, da so Japonci najeli ali kupili guzansko in simintinsko železnico.

Schönerer misli odstopiti?

Vsenemški malik Schönerer ni zadovoljen. Protestansko in vsenemško njegovo srce žalijo lastni njegovi pristaši. Zlasti ga jezi, ker so pri volitvi v Žatcu-Mostah glasovali njegovi pristaši za svobodnega Vsenemca Herolda in ne za liberalca Lecherja, kakor je želel Schönerer. Vsled tega je nedavno rekel, da bo odstopil kot poslanec preje, kakor je nameraval.

Zopet časnikarska raca.

„Berliner Tageblatt“ je priobčil iz Rima sledečo brzojavko: Papež je sklenil končati vatikansko jetništvo. Brez vsakega sijaja se bo v zaprti kočiji peljal v grad Gandolfo, kjer bo stanoval nekaj časa. Papež bo to storil spomlad ali poleti. — To poročilo je malo verjetno, vse podobne vesti so bile doslej še izmišljene.

Nemški državni zbor

Je v tretjem branju odobril trgovske pogodbe. Izvzemši socialne demokrate in pa svobodomiselnice zveze so glasovale vse stranke za odobritev. Cesar Viljem je nameraval državnemu kancelarju grofu Bülowu vsled tega uspeha podeliti knežji naslov — Bülow je pa to odklonil največ zato, ker nima dovolj sredstev za knežji nastop. Cesar Viljem se je v lastnoročnem pismu zahvalil Bülowu za uspeh in mu podaril svoj marmornasti kip.

Odkrita rojalistična zarota.

Baron de Vaux je izjavil v odprtem pismu, da so podzemeljska nadstropja, v katerih naj bi se bili baje zbirali rojalistiški zarotniki, navadne vinske kleti.

Umor v Moskvi.

Moskva, 23. februarja. Danes dopoldne so bili v cerkvi kremliškega čudovskega samostana blagoslovljeni zemeljski ostanki vel. kneza Sergijeve. Pri slesnosti je bilo navzočih 200 oseb. Na krsto umorjenega njegovega kočijaža Rudinkina so položili vence Sergijeve vdova in mnogi veliki knezi. Kočijaža so prenesli sluge rajnega Sergija na kolodvor, kjer bo pokopan v svojem rojstnem kraju. Vdova Sergijeve in velika kneginja Elizabeta sta se udeležili njegovega pogreba.

Pariz, 23. februarja. Peterburški dopisnik „Petit Parisien“ poroča sledečo maloverjetno vest: Morilec velikega kneza Sergija je večkrat izjavil v zaporu željo, da bi smel govoriti z vdovo umorjenega Sergija, z veliko kneginjo Elizabeto. Vdova ga je končno obiskala. Ko je prišla v ječo je morilec pokleknil in rekel: „Odpustite mi! Rad bi vas bil obvaroval velike bolesti a volja, ki mi je svetejša, kakor lastna volja, mi je zapovedala storiti, kar sem storil! Ubogal sem. Srečen sem, da ste se vi srečno izognila smrti.“ Na vprašanje velike kneginje, zakaj se je izvršilo zločinstvo, je odgovoril, da tega ne pove, a da so vsi, ki so grešili, obsojeni na smrt in bodo umorjeni. Velika kneginja je končno rekla morilcu, da mu odpusti. Ko je Elizabeta zapustila ječo, je zaklical morilec: „Odpuščen mi je in lahko mirno umrjem. A če bi moral še enkrat izvršiti napad, bi ga izvršil.“

Peterburg, 23. februarja. Včeraj je 3000 dijakov izjavilo, da odobrujejo Sergijev umor. Na shodu se je tudi naznanilo, katere osebe bodo umorjene, ako car v štirinajstih dneh ne skliče ustavne zbornice.

Berolin, 23. februarja. Iz Londona so došla poročila o novih napadih v Peterburgu.

Peterburg, 23. februarja. V Carskem selu je bila danes zadušnica za rajnega velikega kneza Sergija. Navzoči so bili car, carica, carica vdova, člani vladarske rodbine in diplomatje.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 23. februarja. Ker niso ugodili železničarjem proge Varšava Dunaj na njihove zahteve, so pričeli stavkati. Kolodvor strazi vojaštvo. Stavka vedno več železničarjev. Včeraj so demonstrirali pred poslopijem ravnateljstva.

Lodz, 23. februarja. Tu dela zopet 42.540 delavcev v 410 tovarnah. V okolici se dela v vseh tovarnah, izvzemši dve.

Baku, 23. februarja. Poulični boji se že vrše tri dni. Mohamedancev je več in imajo boljše orožje, kakor Armenci. Mnogo

Mohamedancev potuje v Baku na pomoč svojim sovornikom. Armenski delavci ne morejo v mesto. Oblasti se popolnoma brez moči.

Pariz, 23. februarja. Pariški listi poročajo iz Peterburga, da se je car izjavil, da ne skliče sobora zemstev.

Varšava, 23. februarja. Policija je zaprla pesnika in časnikarja Linojevskega. Najbrže se bo moral naseliti na deželi ali bo pa prognan v inozemstvo. V spodnjem mestu so nastali veliki nemiri. Posreduje vojaštvo. Delavci v plinarnah stavkajo. Sprevodniki na Vislski železnici zahtevajo zvišanje plače. Odgovor na stavljene zahteve hočejo imeti do 24. t. m. Tri Tatare, ki so imeli tajno zalogo orožja, so prijeli. Vse šole so zaprte.

Minsk, 23. februarja. Stavkajo delavci, premikači in čuvaji na tukajšnjem koledvoru. Tudi del pisarniških in prometnih uradnikov na progi Libava-Romni stavka.

Sinbirska, 23. februarja. Stavka telegrafistov, ki se je pričela 17. t. m. je končana.

Pariz, 23. februarja. „New-Jork-Herald“ poroča, da so peterburški policisti zagrozili s stavko.

Baku, 23. februarja. Boji v mestu so se pričeli 18. t. m. Klanje je trajalo 3 dni. Oblasti so bile brez vse moči.

Berolin, 23. februarja. „Vorwärts“ poroča, da krvavo klanje med Armenci in Tartari v Baku še ni končano. Ranjenih in ubitih je 700 oseb. Mesto Batum je v rokah vstašev.

Beuthen, 23. februarja. Tovorni promet v Sosnovice je ustavljen. Vzdržujejo osebni promet.

Torun, 23. februarja. Zaradi stavke železničarjev je ustavljen promet med Torunom in Varšavo.

Lodz, 23. februarja. Tu so pričeli stavkati železničarji. Promet je ustavljen.

Ljubljanski občinski svet.

Občinski svet ljubljanski je včeraj nadaljeval sejo o točkah, ki niso bile rešene v seji dne 21. februarja t. l. Podžupan gospod dr. Bleiweis je poročal o dodatnem magistratovem predlogu glede zglaševanja strank. Sklene se, da bo morala vsaka oseba, ki se naseli v Ljubljani, izkazati z rodbinskimi listi, istotake morajo rodbinski očetje predložiti rodbinske liste, ne le svojih, marveč tudi svojcev. Na poziv zglaševalnega urada so vse osebe obvezane, da se izkažejo z osebnimi listinami.

Prostovoljno rešilno in gasilno društvo v IV. četrtletju 1904.

Prostovoljno gasilno društvo je posredovalo v navedenem četrtletju pri 14 požarih. Rešilna postaja je pa posredovala v 137 slučajih. Potrebno rešilne postaje dokazuje najbolj, ker je rešilni voz skoraj celi dan na cesti.

Kanalska pristojbina v podrobnih razpravi odobrena.

Občinski svetnik gospod Lenčec izjavi, da ne bo glasoval za predlog finančnega odseka. Po njegovem mnenju se bo zvišala občinska doklada od 25 do 40 odstotkov.

Občinski svetnik g. Grošelj se pridruži g. Lenčetu.

Gospod občinski svetnik Prosenec je mnenja, da se mu zdi način obdavčenja težaven. Predlaga, da bi se kanalska pristojbina prenesla na vse stranke, in sicer na gosaščino, tako da bi se pobiralo do 300 gld. po 1 kr., nad 300 gld. stanarine po 2 kr. od goldinarja. Če se kanalska pristojbina vpelje, ve, da jo bodo gospodarji prevallili na stranke. Znan mu je gospodar, ki je rekel, da bo za 20 odstotkov zvišal strankam stanarino.

Gospod župan Hribar naglašja nasproti izvajanjem občinskega svetnika gospoda Prosenca, da meri predlog finančnega odseka na to, pritegniti k plačevanju davka kroge, ki sicer ne plačujejo nobenega občinskega davka. Če bi obveljal predlog občinskega svetnika g. Prosenca, bi bil prisiljen umakniti predlog.

Gospod podžupan dr. Bleiweis v daljšem govoru naglašja koristi, ki jo imajo ljubljanski hišni posestniki, ker smejo grez odvajati po kanalih. Opozarja na stroške, ki jih imajo hišni posestniki n. pr. v Gradcu, kjer so uvedeni sodčki za odvajanje greze.

Gospod Predovič izjavi, da sicer ne bo glasoval za kanalsko pristojbino, a ne strinja se tudi s predlogom g. Prosenca. Prej bi se strinjal z gospodom županovim predlogom, nego z onim g. Prosenca. Glasoval ne bom ne za županov in tudi ne za predlog g. Prosenca.

G. občinski svetnik Subic vpraša, če ne bo tudi pristojbina veljavna za nazaj. Ugovarja zvišanju gosaščine.

G. Prosenec izjavi, da umakne svoj predlog z ozirom na izvajanja gosp. župana.

G. Velkavrh vpraša, če se bo morala pristojbina plačevati tudi ob ulicah, ki imajo take kanale, ki ni mogoče vanje izpeljati hišnih kanalov.

Gosp. župan odgovori v pomirjevalnem smislu tako gosp. Subicu, kakor tudi gosp. Velkavru.

Občinski svetnik gosp. Mali povpraša, če se bo moralo tudi plačevati pristojbino od onih hišnih kanalov, ki so izpeljani naravnost v Ljubljano. Na njegovo željo pristavi g. župan § 4. predloge, ki smo jo predvčeršnjim priobčili, še sledeči stavek: Izvzete so hiše, ki imajo po lastnih kanalih, četudi po mestnem svetu, greze naravnost v Ljubljano izpeljane.

Po odobreni izpremembi je bila končno v tretjem branju z 12 glasovi izmed 21 navzočih občinskih svetnikov odobrena kanalska pristojbina.

Višja dekliška šola.

Poročilo kuratorija cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole o letnem poročilu ravnateljstva za šolsko leto 1903/04 je vzel občinski svet na znanje. Poročilo jako pohvalno omenja uspešnega delovanja nadzorovalne dame. Ravnateljstvo toži o neprimernih in pretesnih prostorih.

Poročila vodovodnega direktorija.

Prošnji hišnega posestnika Jaromira Hanuša za odpis zneska 2844 K za večjo porabo vode se ugodno z ozirom na posebne razmere na Khunovi cesti, kjer še ni izpeljana mestna cev.

O prošnji glede odpisa zneska za večjo porabo vode v avgmentacijskem skladišču predlaga poročevalec g. občinski svetnik Groselj, naj se odkloni.

Gosp. Turk predlaga, naj se prošnji ugodi.

G. Lenčič odločno ugovarja predlogu g. Turka, da bi se erarju vsota za porabo vode znižala. Erar nam je grad naprtil na hrbet za 30.000 gld. in sedaj naj bi mu mi odpisovali.

G. Predovič se pridruži g. Lenčetu. Da bi se odpisalo erarju, se mu zdi ravno tako, kakor bi z lojem po masti mazal.

Pri glasovanju je bil predlog g. Turka odklonjen.

Direktorij mestne elektrarne bi rad zavaroval v zadevi jamstva stroje elektrarne. Zavarovalna družba „Providentia“ je pripravljena prevzeti jamstvo proti letni zavarovalnini 184650 K. Občinski svet sklene, da se dovoli skleniti direktoriju zavarovanje le, ako zniža „Providentia“ zavarovalno vsoto na 40%.

Dnevne novice.

Tajni ukaz? „Arbeit. Zeitg.“ prinaša kratko vest o nekem ukazu, ki ga pripravlja just. ministrstvo na drž. pravdnitstva, ki daje tem navodila, kako postopati v prihodnje proti listom, ki bodo napadali vero in sploh katoliško cerkev.

Šolsko vprašanje v celovškem mestnem zboru. Nekaj izvirno slovenskih vasi v celovski okolici je všolanih v celovške šole, za kar plačujejo mestu 3351 K, mesto ima pa zato nad 33 tisoč kron stroškov. Sedaj je občinski svet vendar sklenil izšolati okolico, ker menda misli, da je prodrlo iz celovških šol že dovolj nemškega duha.

Poverjeništvu „Zore“ glasilo katol. narodnega dijaštva, nam javlja, da bo odslej mogoče „Zero“ dobiti tudi v „Katoliški bukvarni“ (Pred škofijo); posamezna številka stane 20 h. Prva dva snopiča (prva in druga številka skupno) sta popolnoma pošla, dokaz, da tudi „Zora“ prodira vedno v širše kroge; da bo občinstvu olajšan dostop do nje, prevzelo je vodstvo „Katol. bukvarne“ list v razprodajo.

Novomeško okrajno glavarstvo. Iz Novega mesta se nam poroča: Prav ginjaivo je, kako c. kr. novomeško okrajno glavarstvo skrbi za vinegradarstvo, za katero vendar vlada, kakor dežela (veliko storita). Se bolj ginjaivo pa je dejstvo, kako novomeško c. kr. glavastvo rado streže gospodom župnikom. Prosil je g. Šepce iz Kandije, prosil neki kmet po g. Majzelju iz Bele cerkve, naj se mu dovoli, da strela pri rigolanju v vinogradu z dinamitom, ker to gre hitreje in ceneje nego z janitom. Slavno okrajno glavarstvo je precej dovolilo, češ, saj ste nam znani kot zanesljivi. Prosil pa je župnik B. pismeno, bil sam pri glavarstvu, priporočal, naj vendar hitro rešijo prošnjo, ker se mudi, rekši, da pozneje ne bo delavcev — in c. kr. glavarstvo je rešilo prošnjo čez več nego poldrugi mesec, ko je gospod z dragimi novci že z navad-

nim razstrelivom delo dovršil. Gospod župnik je že nad 10 let v bližini Novega mesta znan kot vreden duhoven in izborni kmetovalec — pa c. kr. okrajno glavarstvu ni dosti znan in zanesljiv.

— **Poročil** se je g. Boleslav Podbregar, asistent c. kr. drž. železnice v Beljaku z gđ. Pavlo Rusovo v St. Vidu pri Beljaku. — Poročil se bo sin veleposelnikov v Žabnicah g. Rudolf Ehrlich z gđ. Katarino Martino iz Ovčje vasi. — V Idriji se je poročil notarski koncipijent g. Radivoj Jereb s hčerko hišnega posestnika in pekovskega mojstragđ. Dragico Turk.

— **Zima na Notranjskem.** Iz logaškega okraja se nam poroča: Tukaj je nastopila prava ruska zima. Tri dni že mete in danes 23. febr. imamo po logaških gričih snega 60 cm. Ubogi otroci ki morajo hoditi po pol in več ure daleč v šolo! Ceste in pota so vse zakidane in oviran poštni promet.

— **Počitnice o pustu** so pol drugi dan dolge.

— **Mrtvega otroka** je našel cerkovnik Janez Juvan v St. Vidu nad Ljubljano na ondotnem pokopališču. Otrok je bil star okoli 6 mesecev in približno pred par dnevi tja položen. Matere otrokove še niso našli.

— **Vabilo k predpustni veselici**, katero priredi dne 26. februarja v prostorih konsumnega društva Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Starem trgu pri Ložu s sledečim sporedom: Pozdravni govor in igrokaz v treh dejanjih: „Don Manuel“ ali „Ave Maria“. Po igri prista zabava. — Začetek ob pol 4. uri. — Vstopnina za osebo 40 h. — Ker je čisti dobiček namenjen za dobrotelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Odbor.

— **Pomota v brzojavki.** V včerajšnji brzojavki govora g. posl. Pogačnika je bila pomota. Dostavljena nam je bila brzojavka, v kateri je bil stavek: „Keine Partei werde für Regierungsvorlage stimmen“, namestu „keine“, pa bi se moralo glasiti „seine“.

— **Hrvaške novice.** Umrli je v Zagrebu hrvaški književnik in vseučiliški profesor g. dr. Milivoj Srepol. — Mandat hoče odložiti sedanjí zastopnik vukovskega okraja Aleksander pl. Krajcovic. — Bogač petrolejne vire so našli v bližini Ludbrega.

— **Samoumor vojaka.** Vojak, o katerem smo zadnjič poročali, da se je v Naborjetu ustrelil ter bil v trbiško bolnišnico pripeljan, se je pisal Viktor Pipan. Dne 15. februarja je spravljen z Bogom umrl ter bil cerkveno pokopan.

— **Imenovanje v finančni službi na Kranjskem.** Začasni davčni adjunkt Ivan Kilar je imenovan za stalnega davčnega adjunkta, davčni praktikant Ludovik Jutraš je imenovan za začasnega adjunkta. Začasni davčni adjunkt Frančišek Kadunc je pridružen davčnemu uradu v Trzinu. — Upokojeni so: carinski višji kontrolor Jožef Kobau pri glavnem carinskem uradu v Ljubljani, finančne straže nadkomisar II. razreda Engelbert Jakhel v Ljubljani in davčni adjunkt Ivan Stiene. Iz področja kranjskega finančnega ravnateljstva izstopi davčni adjunkt Matevž Habjančič v Crnomlju, vstopi pa davčni adjunkt Janez Gorup v Ormožu.

— **Miha Cobal** je pri litijski stavki igral žalostno vlogo. Na čuden način je speljal delavce tako da mu sedaj obetajo, da ga bodo „nastreljali“, kadar se zopet prikaže. To on ve. Zato sedaj s podvojenimi močmi agitira po Zagorju in na vse pretege „farba“, da je v Litiji mnogo dosegl za delavstvo. Ne toliko iz prepričanja kakor vsled neznosnega pritiska od več strani se ujame vedno več ubogih delavcev na soc. demokratske limanice, da se zavežejo, Cobalu nositi visoke mesečne davke. — Delavci, vzemite v roke 34. šte. „Slovenca“ z dne 11. febr. in berite tam poročilo iz Litije!

— **Iz Kringe v Istri** se nam poroča: Tu smo imeli v tej zimi veliko sušo. Tri mesece ni bilo dežja. Zato je začelo primanjkovati vode. Dne 21. t. m. smo dobili obilo dežja; sedaj pa razsaja silen vihar. Severna in vzhodna Istra imata snežno očejo. Ljudje so poprodali vino, največ na Kranjsko in v Gorico. — „Gospodarska zveza“ v Ljubljani nam pridno pošilja poljske pridelke, kakor: krempir, koruzo, fižol, zelje in repo. Čast jej na točnem pošiljanju in dobrem blagu!

— **Za Vegov spomenik.** Darovali so: Kapitel vojaškega reda Marije Terezije 2000 K; dvorni svetnik dr. Zindler v Inomostu 10 K; dr. Julij Vaty v Kozlovu 10 K; „Splošno kreditno društvo“ v Ljubljani 25 K; profesor dr. Stolz v Inomostu 7 K; Peter Grasselli, dež. odbornik v Ljubljani 20 K; pevsko društvo „Zarja“ na

Brdu 40 K; divizijski artiljerijski polk št. 42 na Dunaju 30 K; upravništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani 1 K. Skupaj 2143 K. Skupno se je nabralo doslej 17.851 kron 49 vinarjev.

— **Priznanje.** V seji kranjskega društva za varstvo živali dne 22. febr. t. l. se je razpisana nagrada 50 K za najboljši spis o varstvu živali prinala gosp. Jankotu Likarju, mestnemu učitelju v Ljubljani za poslani spis: „Ljubite živali.“ Zveza nemških društev za varstvo živali (s sedežem v Kölnu) razpisuje za najboljši spis o varstvu živali 150 mark. Zadnji rok do 23. marca. Natančneje se poizve pri imenovani zvezi. Zahteva se 24—26 tiskovnih strani v podobi koledarja; tiskovna stran 40 vrstic po 50 črk. — Društveno vodstvo.

— **Podružnica „Slov. planin. društva“ za kranjsko-gorski okraj** na Jesenicah priredi svoj občni zbor v nedeljo 26. t. m. v gostilni g. Višnarja ob 3. uri popoldne. Clani društva se prosijo, da se občnega zbora kar najobilnejše udeležijo.

Štajerske novice.

Š **Umrli** je v St. Ilju pri Velenju mati g. dr. Josipa Kotnika, c. kr. sod. tajnika v Celju.

Š **V Ptuj** je umrl posestnik in bivši gostilničar g. Aleksij Brunner.

Š **Z bajonetom zabodel** je v ptujski okolici neki pijonir kmečkega fanta Antona Ceha. Rana ni nevarna.

Š **Deželni odbor** je imenoval za ravnatelja zdravilišča Rogatec Slatina dež. tajnika dr. Franca Mulija.

Ljubljanske novice.

Ij **Podgorškova afera.** V včerajšnji tajni seji obč. sveta je bilo naznanjeno, da je g. Podgoršek sam resigniral na službo mestnega policijskega svetnika.

Ij **„Deutschnationales Bier“.** Te dni se je zgodilo v Ljubljani nekaj, kar jasno kaže skrajno zagrizenost gotovih nemških krogov. Gostilničar v kazini je nameraval naročiti Kozlerjevo pivo, a ljudje ki se zbirajo v kazini okoli „Grüne Insel“ in ki jedo tudi denar kranjskih davkoplačevalcev, so se uprli, češ, da hočejo „ein deutschnationales Bier“ (kaj so si neki pri tem mislili?) in da je Kozlerjevo pivo „zu windisch“. Res se je moral gostilničar udati in naročiti pivo iz Gradca. Pri tej stvari je pa najlepše to: Gosp. Kosler je kranjski Nemec, kljub temu se pa vzdiga „Grüne Insel“ proti njemu. Zakaj? Zato, ker zasluček njegove tovarne ostaja na Kranjskem? Tako daleč seza nemško nac. strast. Tu se vidi, koliko so vredna jadikovanja v „Deutsche Stimmen“ o „Heimische Industrie“, če se dobe v nemških vrstah ljudje, ki na take arogantne način nastopajo proti domači industriji! Koliko časa bodo neki točile sedaj ljubljanske gostilne pivo iz Gradca, katero iz kazine proglašajo za „deutschnational“, in koliko časa bodo taka piva Slovenci po Ljubljani še pili, ko imajo vendar izberna domača, tudi slovenska piva! Če kazinski Nemci nočejo piti dobrih domačih piv, pa mi ne bomo hoteli piti „deutschnationales Bier“. V tem oziru so kazinski Nemci dali vsem poštenim Ljubljančanom in tudi deželni lep zgled, kako se naj postopa!

Ij **Umor v Narodni tiskarni.** Vedno bolj verjetno je, da je bil umorjeni Anton Pungerčar, ki ni doma iz občine Trebeljevo, temveč Trebelno, umorjen iz Trebelnega se nam poroča: Dan pred umorom, dne 18. t. mes., je pisal Anton Pungerčar še svojemu stricu: „Dragi stric! Vas vse skupaj lepo pozdravim in želim, da vas to moje pismo v največji zadovoljnosti dobi. Vam naznanjam, da bom prišel v kratkem domov in ker nisem dobil tu listka za nabor v Šiški, kjer sem se zglasil, rečite županu, če je tam, naj kar tam ostane, ker jaz bom tako, ker grem doli na štelengo, že prišel ta čas, kajti vem, kedaj je, sicer se pa vidimo v par dneh. Županu pa le povejte, če bi me ne bilo tako brž, da me ne bo iskal.“ Iz tega pisma bi pač sledilo, da je sameumor popolnoma izključen. Stric umrlega, Janez Pungerčar, zatrjuje, da se je Anton Pungerčar še veselil, če bo potrjen, torej ne more biti res, da bi se umoril iz strahu pred potrjenjem k vojakom. Vsa rodbina Antona Beretič, Malne št. 2, trdi, da se je Anton Pungerčar preteklo leto jezil, zakaj ga, „tako fest fanta“, niso potrdili k vojakom. Tudi župan na Trebelnem, Franc Žagar, pravi, da je bil Anton Pungerčar, jako nezadovoljen, ker ni bil potrjen. Strah pred potrjenjem je torej tudi popolnoma izključen.

Ij **Gorske artiljerijske baterije municijjski park** došel je včeraj v Ljubljano. Pri skladišču državnih železnic so nakladali topničarji rezervne tope in

druge strelske priprave, kakor municijske vozove, ter rezervno strelivo. Municijjski park nastanjen bo na ljubljanskem plju, kjer se nahaja tudi municijjski park 7. divizijskega poljskega topničarskega polka.

Ij **Konceptnim praktikantom** pri mestnem magistratu je bil imenovan absolvirani pravnik g. Janko Rupnik, ki s 1. marcem nastopi svoje mesto.

Ij **Zabavala se je za tuji denar.** Kakor smo včeraj poročali, je bil dal delavec Ivan Potrebin iz Šmartna pri Litiji neki znanki, ki je šla v Ljubljano, svojo hranilnično knjižico z vloge 314 kron in 100 kron denarja, naj bi ga vložila, toda znanka se v Šmartno ni več vrnila. Sinoči je policijski nadstražnik Jakob Podreberšek zasačil dotično žensko v Kolodvorskih ulicah v osebi Marije Koprivnikove, branjeve iz Tubeljevega, in jo aretiriral. Hranilno knjižico je imela nedotaknjeno še pri sebi, toda onih 100 kron, ki bi jih bila morala vložiti, je pa „zabunkala“. Popustila je tudi po raznih gostilnah več dolga.

Ij **Puška ukradena.** Ukradena je bila v bivši cukrni nekemu vojaku puška iz hodnika. Puška ima št. 2016.

Ij **Izgubil** je Dalmatince Bilič Ivan od pošte do Kolodvorskih ulic zavitek z manufakturnim blagom, vreden 60 K.

Ij **„Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** Deputacija podružnice, obstoječa iz gospodov: predsednik dvorni svetnik F. Schaschel, II. podpredsednik stolni župnik J. Erker in tajnik dr. Démetervitez Bleiweis poklonila se je včeraj prevzvišenemu gosp. knezoškofu, katerega je prosila za naklonenost in za priporočilo pri častiti duhovščini, nato se je deputacija podala k mestnemu županu in predsedniku kranjske hranilnice, na katerih dveh mestih je tudi oddala prošnjo za subvencijo.

Ij **Sneg.** Z ozirom na našo tozadevno včerajšnjo notico se nam poroča, da so prisiljeni delati po nekaterih krajih zato, ker magistrat ni mogel dobiti drugih delavcev, ker se niso zglašili za delo. To je tudi bil vzrok, da ni bil takoj sneg odkidan. Delalo je okoli 60 prisiljenec. Pri zadnjem snegu je vozilo 67 voznikov in odkidavalo sneg okoli 300 delavcev. Danes smo dobili pritožbo, da je dohod do šolskega drevoreda, kjer se prodaja meso strašen in da je pot prava muka za kupujoče občinstvo. Naj se odpomore!

Ij **Novih stavb** se bo letošnje leto zgradilo v Ljubljani 20—30. — Delavec je prišlo iz Furlanije do zdaj že kakih 60.

Ij **Umrli** je v Zagrebu g. Ivan Fegič, nekdanji mizarski mojster na Dunajski cesti št. 6 v Ljubljani. Dosegel je starost 73 let. Pogreb je bil danes popoldne. N. v m. p!

Ij **Odbor „Slov. planin. društva“** prosi, da se mu pošljejo slike za letošnjo razstavo amater fotografov vsaj do konca meseca marca t. l.

Ij **Občni zbor „Marijine bratovščine“** je bil v nedeljo v „Mestnem domu“ dobro obiskan. Vse točke dnevnega reda so bile mirnim potom rešene. V odbor so bili voljeni prejšnji odborniki, in sicer gg.: Alojzij Breskvar za tajnika, Stefan Klun za blagajnika in Fran Jelocnik za odbornika. Pregledovalci računov so gg.: D. Dostal Jož. Pavšek in Adolf Reich. Med drugim se je tudi sklenilo, da takim članom, kateri so bili zaradi siromaštva oproščeni letnih doneskov in so radi tega pri pogrebi izgubili pravico do svetilcev, ostanejo znanprej svetilci tudi. Unela se je nadalje polemika radi bodočih pogrebov na novo pokopališče. Ker v tej zadevi nima še nihče pojasnil, se je sklenilo, da, kadar izide novi pokopališki red, odbor „Marijine bratovščine“ vse potrebno ukrene, kar za dobro spozna, potem pa skliče izvanredni občni zbor, katerega naloga bode, odborove ukrepitev odobriti ali pa primerno predrugačiti. Iz vsega nastopa je bilo razvideti, da dosedajni odbor uživa popolno zaupanje, ter mu je zato občni zbor izrekel tudi svoje priznanje.

Ij **Svarilo.** C. kr. ministrstvo za notranje stvari se je uverilo, da se je pojavila v Lüttichu v Belgiji velika množina avstrijskih državljanov, ki so brez sredstev in ki izkušajo dobiti delo pri prihodnji otvoritvi svetovne razstave. Ker je v Lüttichu velika množina delavskih moči, ki napram tujim delavcem, ki ne razumejo francoskega jezika, vse delo prevzamejo. Zato pridejo naši državljani v zelo slabo gmotno stanje, in sedaj šele izprevidijo, kako grozno so se motili. Svari se vsakega ki hoče potovati v Belgijo in si iskati pri tej razstavi dela, da svojo namero opusti.

Ij **Izpred okrajnega sodišča.** Danes se obravnava o nadaljnjih junaštvih jurista Svetka a ni vršila. Gosp. Svetka ni bilo k obravnavi. Govori se o poravnavi.

Književnost in umetnost.

*** Društvo za krščansko umetnost v Ljubljani** je imelo v ponedeljek 20. februarja odborovo sejo. Poleg predsednika je bilo navzočih šest odbornikov. Pregledalo in ocenilo se je več predloženih načrtov in sicer: načrt za nove klopi v župni cerkvi v Rudniku (Andrej Rovšek), načrt za plavsko kapelo na Jese-nicah (Ivan Vurnik), načrt za ornamentalno poslikanje žup. cerkve v Lešah (Mat. Bra-daška), načrt za okvire križevega pota na Bledu (arhitekt Jos. pl. Vancas), načrt za prizidanje stranske kapele in nove zakri-stije pri podružnici v Zgornjih Pirničah v župniji Smlednik, načrt za ograjo na koro-župne cerkve v Temišlju (risal prof. Cel-Mis); na vpogled je dobil odbor detaljne risarje za altare v kapeli knezoškofijskih zavodov v Št. Vidu (arhitekt Jos. pl. Vancas-Rovšek). V času med zadnjima odborovima sejama so se ocenili načrti (modeli) za al-tarne kipe v žup. cerkvi na Bledu (A. Ber-nekar), altar za pokopališko kapelo v Sel-cih (Jos. Grošelj). — Slovenec domačin Alojzij Kos, kipar na Dunaju (V. Anzen-grubergasse 26.) je poslal fotografijo mo-dela za altar v brnskem semenišču, ki ga je izdelal po naročilu sedanjega olomuškega nadškofa dr. Bauer-ja. Model je jako lep ter kaže izredno pridnost in lep talent. Vidi se, da umetnik skrbno študira sloge. Društveni odbor ga prav toplo priporoča za vsa kiparska zlasti tudi figuralna dela. Dalje poroča odbor da je došla na ogled slika svete Družine, slikal jo je za župno cerkev v Selcih Peter Žmitek, akad. slikar sedaj bivajoč v Kropi. Prav želeli je, da nadarjeni umetnik nadaljuje delo na re-ligioznem polju, zato bodi s tem toplo pri-poročen zlasti za altarne slike. V razgovor je prišlo več notranjih društvenih zadev. Za društvenega svetovalca imenuje odbor gospoda Ignacija Zupanca, župnika v Predosljib. Sklenilo se je dalje prositi pre-častiti knezoškofijski ordinarijat, naj bi se izdal odlok, po katerem morajo imeti načrti, ki se predložijo, določeno merilo in sicer: stavbeni načrti v merilu 1:100, načrti za notranjo opravo cerkva v merilu 1:10, le izjemoma v merilu 1:5. — Na znanje se je vzel dopis c. kr. cent. komisije za umet-nost glede prenovljenja ljubljanske stolnice. Muzej je dobil v zadnjem času več lepih daril: prelat Jos. Smrekar je daroval kos opeke z levovo glavo in klinopisnim napi-som iz Keraka ob Mrtvem morju, dalje zelo staro sliko (predrenesanski tipus) Jezuso-vega izpremenjenja na gori in miniaturno oljnatno sliko sv. Antona Puščavnika slikal Matej Langus. — Župnik Francisek Kepec je daroval lepo na baker slikano podobo Matere božje. — Knjižnica: dr. Josip Mantuani, amanuensis c. kr. dvorne knjiž-nice na Dunaju je daroval po en izvod dveh knjig: Dr. Jos. Mantuani, „Das Riesen-tor zu St. Stephan“ in dr. Josip Mantuani „Tuotilo und die El-fenbeinschnitzerei aus „Evan-gelium longum“ zu St. Gallen. Za to darilo mu bodi topla zahvala. Kupilo se je krasno delo: Der Hl. Kreuzweg nach den Kompo-sitionen von Martin Feuerstein, podobe v svetlotisku. Društvo je naročeno na meseč-nik „Der Architekt“, ki izhaja na Dunaju in na umetniški list „Die Christliche Kunst (Menakovo).

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitate-ljem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 24. febr. „Piccolo“ izjavlja, da se bodo italijanski poslanci še enkrat ogla-sili pri pri Gautschu, da ugotovi tržaškimi za-htevam, če ne, bodo začeli na-stopati z vsi drugačno ener-gijo, primerno izredni važ-nosti sedanjega položaja.

Dunaj, 24. februarja. V proračun-skem odseku je bila včeraj rešena točka „tobak“, o kateri je roferiral poslanec Ro-bič. Poslanec Hofman se je zavzemal za tobačne trafikante. Govoril je proti temu, da se razpisuje trafike, ki dovolj ne neso, ter je zahteval, da se tobačni počitek za trakke se razširi.

|| Dunaj, 24. febr. Seja drž. zbora bo zopet prihodnji torek.

Dunaj, 24. februarja. Grof Julij An-drassy je došel zopet sem. Bil je pri cesarju v avdijenci.

Dunaj, 24. febr. Grof Andrassy pravi, da pri današnji avdijenci ni bilo odločitve in da nastane v krizi odmor.

Inomost, 24. febr. Vesti, da bo od-stopil poveljnik posadke nadvojvoda Evgen, dementirajo, istotako, da ga bo nadomestil Succovaty. Z ozirom na strateški položaj posadke, bo prišla na to mesto v takem slučaju mlajša moč.

Inomost, 24. februarja. Ob 6 uri 25. minut zjutraj so ob jasnem nebu čutili močan potresni sunek. Tudi iz drugih tirol-skih krajev se poroča, da je bil sunek tako močan, da so ljudje ponekod bežali iz hiš.

Zader, 24. febr. Posvečeni škof Šte-fan Pavlovič Lučič v Makarski je umrl.

Peterburg, 24. febr. Carjevič je ne-varno obolel.

Berolin, 24. februarja. Iz Peterburga poročajo, da so izpustili Gorkega proti kav-ciji 10.000 rubljev, ostati pa mora v Peter-burgu, dokler se ne začne pravda proti njemu. Pod istimi pogoji so izpustili profe-sorja Anenskoga.

Moskva, 24. febr. Gorki je v za-poru spisal petdejanjsko igro.

Peterburg, 24. febr. Več sto dija-kov je zapustilo Peterburg, ker se boje, da jih vlada radi znanega shoda aretira.

Varšava, 24. febr. Stavka železni-čarjev na progi Varšava-Dunaj traja še. — Noben vlak ne vozi.

London, 24. febr. Tu pričakujejo, da se bode akcija na mandžurijskem bo-jišču v par dneh pričela. Kuropatkin je svoje postojanke utrdil in namerava baje v par dneh pričeti z ofenzivo.

Berolin, 24. febr. „Post“ poroča iz Peterburga: V ruskih vojaških krogih ži-vahne delujejo na to, da pride Steselj pred javno vojno sodišče. Častniki, visoki urad-niki itd. razširjajo okrožnice, v katerih trde, da se množe najraznovrstnejša raz-kritja v Port Arturju.

Carigrad, 24. febr. Eden turški pe-hotni bataljon, ki se je po Rdečem morju vozil v Jemen, se je na morju uprl zaradi zastale plače ter prisilil kapitana grške ladje, da ga je prepeljal v Suec, kjer se sedaj na-haja V Erzeremu so demonstrirali turški častniki, ker niso dobili polne mesečne plače.

Port Louis, 24. febr. Nepotrjene vesti trde, da japonski agentje izkušajo v bližini Seychellenov kupiti ali najeti več oto-kov za premogovne postaje.

Berolin, 24. febr. Abesinski negoš Menelik je priredil na čast nemški ekspedi-ciji banket za 5000 ljudi.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah mm
23	9. zveč.	735'0	-0'3	brezvetr.	sneg.	
24	7. zjutr.	737'7	0'0	sl. jvzh.	megla	14'8
	2. pop.	738'2	+4'7	brezvetr.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. +1'1°, norm. -0'6°.

338

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom bodi tužna vest, da smo danes popoldne položili k večnemu počitku našo preljubljeno hčerko oz. sestrico

Miro

katero je vsemogočni Bog iz cvetja sedemletne mladosti poklical včeraj k Sebi zapustivšo nam edino le nado svidenja nad zvezdami.

V Borovnici, dne 24. sveč. 1905.

Ivan in Jerica Kranjc roditelja;
Mirko, Slavko, brata.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.

Optiška potovanja po celem svetu v popolni istini. 340

V soboto, dne 25. februarja:

Zadnji dan razstave.

Zanimiv obisk

svetovne razstave v Parizu 1900.

V nedeljo 26. febr. do vstev. sobote 4. marca:

krasna

Švica.

Te krasne naravne lepote, ki so posnete le za mednarodno panoramo, naj nihče ne zamudi si ogledati. Kdor hoče sebi in svojim otrokom pripraviti izreden užitek, naj obišče ta umetniški zavod, ki ima velik izobraževalen namen.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Tržna poročila

od dne 23. svečana 1905.

B u d i m p e š t a. Pšenica za april 19'74 do 19'76; rž za april 15'40 do 15'42; oves za april 14'12 do 14'14; korusa za maj 14'86 do 14'86.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje srednje, mirneje. — Prodaja 16.000 met. stotov za 5 st. znižanja. — Druga žita nespremenjeno. — Vreme: lepo.

Mlekar

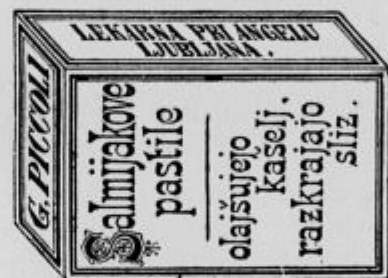
oženjen brez majhnih otrok

za prevažanje mleka v Ljubljano

kateri je trezen in pošten, se takoj sprejme.

Mesečna plača za oba 36 gl. d. prosto stanovanje in 1 1/2 litra mleka na dan. Po-nudbe z dobrimi izpričevanji sprejema Karol Lenče na Laverici pri Ljubljani. 297 4-4

Cena škatljici 20 vin. — Manj nego 11 škat-ljic, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

20 stanovanj

srednjih in velikih, opremljenih z vsem kom-fortom, največjim luksusom, električno raz-svetljava, kopalnimi sobami itd.

se odda v najem.

Poizve se v zalogi I. kranjske odli-kovane tovarne glasovirjev. Ljubljana, Dunajska cesta št. 11, ali pa Šelenbur-gove ulice št. 6, vrata št. 6. 255 3

Štev. 1135.

Razglas.

Ker so bile pri ponudbeni obravnavi izvršeni dne 21. januarja t. l. v zadevi raz-širjevalne zgradbe domobranske vojašnice, od deželnega zbora odobreni stroški pri večini razpisanih del prekoračeni, razpisuje deželni odbor na podstavi § 5 splošnih stav-binskih pogojev novo ponudbeno razpravo za:

- 1) težaška in zidarska dela v znesku 370.490 K
- 2) kamnoseška dela v znesku 14.910 „
- 3) tesarska dela v znesku 60.520 „
- in 4) krovška dela v znesku 17.115 „

s pristavkom, da je tozadevne ponudbe predložiti deželnemu odboru do

dne 6. marca t. l. do 12. ure opoldne.

Pri kamnoseških delih so dopuščene tudi ponudbe za umetni kamen in pri krov-skih delih ponudbe za Eternit škrlj kakor tudi za zarezano opeko; deželni odbor si pa v obeh slučajih pridrži pravico proste določitve materiala.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaze o posameznih delih ter načrte si morejo interesentje ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbinskem uradu, deželni dvorec II. nadstropje, ožnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,

dne 22. februarja 1905.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom, svojo veliko zalogo **cerkvenih posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa elek-trična **svetila** in druge ko-vinske izdelke n. pr.: **križe, sv. razpela** v raznih veli-kostih, **podobe i. t. d.**

• Priporoča se za obila •

naročila!

183 20-4

Kmetovalci!

Mastin

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.

Le pod tem imenom, katero je zakonito zavaro-vana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor pl. Trnkóczy-jev kranjski redilni prašičji prašek. Najboljši dodatek krmi, zdravo in dietetično sredstvo za pitanje. Ta zdravi dodatek krmi je dobil tisoče zahvalnih pisem. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje medajle. — 1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Trgovci itd. dobijo popust. 1963 26-8

Samo 6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna

pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti znane go-stilne pri »Figovcu«.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanj-sega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-21